

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002748

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лояніч Володимир Олександрович

2. Volodymyr O. Loyanich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9795-7279

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: економіка

Дата захисту: 11-08-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Вінницький окружний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 34455243

Місцезнаходження: вул. Брацлавська, Вінниця, Вінницький р-н., 21001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14685

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.58, 06.71.07, 06.92

Тема дисертації:

1. Формування продовольчої безпеки України в умовах воєнного стану
2. Formation of food security of Ukraine under martial law

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена розвитку теоретико-методологічних засад і практичних механізмів формування продовольчої безпеки України в умовах воєнного стану. Актуальність дослідження зумовлена посиленням ролі продовольчої безпеки як складової економічної та національної безпеки держави в умовах повномасштабної військової агресії, порушення логістичних ланцюгів, трансформації агропродовольчих ринків і зростання соціально-економічних ризиків. У роботі поглиблено теоретичні підходи до розуміння сутності продовольчої безпеки, яку запропоновано розглядати як багаторівневу соціально-економічну систему, що охоплює виробничі, ресурсні, логістичні, інституційні та соціальні компоненти. Такий підхід дає змогу оцінювати не лише рівень забезпечення населення продовольством, а й здатність держави гарантувати його доступність, стабільність постачання, якість харчування та стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз. Обґрунтовано місце продовольчої безпеки у структурі економічної безпеки держави та визначено її взаємозв'язок із соціальною, фінансовою, енергетичною, екологічною та воєнною складовими національної безпеки. Доведено, що в умовах воєнного стану особливого значення набувають стійкість продовольчих

ланцюгів постачання, диверсифікація логістичних маршрутів, формування стратегічних резервів і адаптивність аграрного сектору до кризових впливів. У дисертації узагальнено сучасні методологічні підходи до оцінювання продовольчої безпеки та стійкості продовольчих систем. Проаналізовано міжнародні системи моніторингу, зокрема підходи FAO, Global Food Security Index, Integrated Food Security Phase Classification, Food Insecurity Experience Scale та інші інструменти оцінювання продовольчої вразливості населення. Запропоновано доповнити традиційні показники індикаторами логістичної стійкості, інституційної спроможності, цифровізації агропродовольчої системи та адаптивності до воєнних ризиків. Проведено комплексне оцінювання сучасного стану продовольчої безпеки України. Досліджено динаміку виробництва основних видів сільськогосподарської продукції, рівень самозабезпеченості продовольством, структуру споживання населення, економічну доступність продуктів харчування та тенденції розвитку аграрного сектору. Встановлено, що воєнні дії спричинили скорочення виробничого потенціалу, втрату частини земельних ресурсів, погіршення матеріально-технічного забезпечення, зростання виробничих витрат і посилення регіональних диспропорцій продовольчого забезпечення. Визначено ключові чинники трансформації продовольчої системи України в умовах воєнного стану: порушення логістичних маршрутів, підвищення витрат на виробництво й транспортування продукції, зміна структури внутрішнього попиту та посилення ризиків нерівномірного продовольчого забезпечення регіонів. Обґрунтовано необхідність адаптації традиційних механізмів гарантування продовольчої безпеки до нових умов функціонування економіки. Особливу увагу приділено логістичним та інфраструктурним ризикам, зокрема блокуванню морських портів, руйнуванню транспортної інфраструктури, трансформації експортної логістики та зростанню витрат на перевезення аграрної продукції. Доведено, що логістичний чинник став одним із визначальних елементів продовольчої стійкості держави. У роботі розроблено концептуальні підходи до формування системи управління ризиками продовольчої безпеки України. Запропоновано напрями підвищення стійкості національної продовольчої системи шляхом удосконалення державного регулювання, розвитку стратегічних резервів, диверсифікації логістичних каналів, підтримки внутрішньої переробки сільськогосподарської продукції та зміцнення інституційного забезпечення. Обґрунтовано роль цифрової трансформації агропродовольчого сектору як інструменту підвищення ефективності управління продовольчими ресурсами, моніторингу ризиків, прогнозування розвитку аграрного сектору та підтримки прийняття управлінських рішень. Запропоновано економіко-математичний підхід до моделювання розвитку системи продовольчої безпеки України на основі індикаторів продовольчої стійкості та інструментарію нечіткої логіки. Розроблено концептуальну модель оцінювання рівня продовольчої безпеки, яка враховує вплив воєнних ризиків, макроекономічних дисбалансів, логістичних обмежень та інституційних чинників. Наукова новизна результатів полягає в удосконаленні теоретико-методологічних підходів до формування системи продовольчої безпеки України через поєднання концепції продовольчої стійкості, ризик-орієнтованого управління та економіко-математичного моделювання. Практичне значення результатів полягає у можливості використання розроблених положень і рекомендацій органами державної влади, регіонального управління, підприємствами агропродовольчого сектору та науковими установами під час формування політики продовольчої безпеки, підтримки аграрного сектору та підвищення стійкості продовольчої системи України в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення.

2. The dissertation is devoted to the development of theoretical and methodological foundations and practical mechanisms for ensuring Ukraine's food security under martial law. The relevance of the study is determined by the growing importance of food security as a key component of economic and national security in the context of full-scale military aggression, disrupted logistics chains, transformations in agri-food markets, and increasing socio-economic risks. The study deepens theoretical approaches to the interpretation of food security, which is proposed to be considered as a multi-level socio-economic system combining production, resource, logistics, institutional, and social components. This approach makes it possible to assess not only the level of food provision for the population, but also the state's ability to ensure food availability and affordability, stability of supply, quality of nutrition, and resistance to internal and external threats. The place of food security in the structure of the state's economic security is substantiated, and its relationship with social, financial, energy, environmental, and

military components of national security is determined. It is proved that under martial law, particular importance is gained by the resilience of food supply chains, diversification of logistics routes, formation of strategic reserves, and adaptability of the agricultural sector to crisis impacts. The dissertation summarizes modern methodological approaches to assessing food security and the resilience of food systems. International monitoring and assessment systems are analyzed, including the approaches of the Food and Agriculture Organization of the United Nations, the Global Food Security Index, the Integrated Food Security Phase Classification, the Food Insecurity Experience Scale, and other tools for assessing food vulnerability. The need to supplement traditional food security indicators with indicators of logistics resilience, institutional capacity, digitalization of the agri-food system, and adaptability to wartime risks is substantiated. A comprehensive assessment of the current state of food security in Ukraine is carried out. The dynamics of production of major agricultural products, the level of food self-sufficiency, the structure of population consumption, the economic availability of food products, and trends in the development of the agricultural sector are examined. It is established that military actions have led to a reduction in the production potential of the agricultural sector, loss of part of land resources, deterioration of material and technical support, rising production costs, and increasing regional disparities in food supply. The key factors transforming Ukraine's food system under martial law are identified, including disruptions to logistics routes, increased production and transportation costs, changes in the structure of domestic demand, and growing risks of uneven regional food supply. The need to adapt traditional mechanisms of food security assurance to the new conditions of economic functioning is substantiated. Priority is given to the diversification of supply channels, development of domestic processing, formation of strategic reserves, and strengthening of the institutional capacity of the state to respond to crisis phenomena. Particular attention is paid to logistics and infrastructure risks, including the blockade of seaports, destruction of transport infrastructure, transformation of export logistics, and rising costs of transporting agricultural products. It is proved that the logistics factor has become one of the determining elements of the state's food resilience under martial law and significantly affects the efficiency of agri-food supply chains. The dissertation develops conceptual approaches to the formation of a risk management system for Ukraine's food security under military threats. The main directions for increasing the resilience of the national food system are proposed, including improvement of state regulation mechanisms, development of strategic reserves, diversification of logistics channels, support for domestic processing of agricultural products, and strengthening of institutional support for food security. The role of digital transformation of the agri-food sector is substantiated as an important tool for improving the efficiency of food resource management, monitoring food risks, forecasting agricultural development, managing logistics flows, and supporting managerial decision-making. An economic and mathematical approach to modeling the development of Ukraine's food security system is proposed, based on food resilience indicators and fuzzy logic tools. A conceptual model for assessing the level of food security is developed, taking into account wartime risks, macroeconomic imbalances, logistics constraints, and institutional factors.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Забезпечення продовольчої безпеки України в умовах війни. Ефективна економіка. 2023. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.47> URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1723>

- Лояніч В.О. Формування продовольчої безпеки України в умовах євроінтеграції. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2023. № 2 (64). DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-2-6> URL: <http://efm.vsau.org/storage/articles/November2023/IlizKnPYzRXuHvGB9u eA.pdf>
- Лояніч В.О. Вплив глобалізаційних процесів на формування продовольчої безпеки в Україні. Економіка та суспільство. 2024. № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-40> URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4697>
- Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Формування продовольчої безпеки України в умовах глобальних викликів: стратегія та механізми реалізації. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Економічні науки». 2025. Том 1. № 05(97). DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-5-10996> URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2025/5/10996>
- Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Стан і перспективи удосконалення механізмів регулювання продовольчої безпеки України в умовах воєнного стану. Бізнес-навігатор. 2025. № 6 (83). DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.83-82> URL: https://business-navigator.ks.ua/journals/2025/83_2025/84.pdf
- Лояніч В.О. Формування продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Економіка, облік, фінанси та право: стратегічні пріоритети розвитку в умовах глобалізації: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 21 лютого 2023 р. Дрогобич. 2023. С. 36-37
- Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Забезпечення продовольчої безпеки України в сучасних умовах. Продовольча безпека України в умовах післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри: міжнародний форум, 01-02 червня 2023 р. Миколаїв. 2023. С. 251-254
- Лояніч В.О. Вплив сільськогосподарських підприємств на формування продовольчої безпеки України. Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти: матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції, 28-29 вересня 2023 р. Одеса. 2023. С. 64-66.
- Лояніч В.О. Ризики та загрози забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали X міжнародної науково-практичної конференції, 4-5 жовтня 2024 р. Одеса. 2024. С. 245-247.
- Лояніч В.О. Система забезпечення продовольчої безпеки: національний та глобальний аспект. Економічні дні – 2025: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів, 10 квітня 2025 року. Київ. 2025. С. 263-266.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: забезпечення продовольчої безпеки держави, стійкості агропродовольчої системи та доступності продовольства для населення в умовах воєнного стану.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112882

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хаєцька Ольга Петрівна

2. Olha P. Khaietska

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0262-1455

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Артимонова Ірина Вікторівна

2. Iryna V. Artimonova

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1054-1356

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаврук Віталій Валерійович

2. Vitalii V. Lavruk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0778-7227

Додаткова інформація: ;<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209265758>

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Подільський державний університет"

Код за ЄДРПОУ: 22769675

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32316, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охота Юлія Володимирівна

2. Yuliia V. Okhota

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 051

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9943-2206

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Томашук Інна Вікторівна

2. Inna V. Tomashuk

Кваліфікація: д.філософ, доц., 051

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6847-3136

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лутковська Світлана Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лутковська Світлана Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коваль Олена Вікторівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна